Bohater niniejszego biogramu został wymieniony w Herbarzu Adama Bonieckiego, jako osoba należąca do rodziny Lemańskich herbu Bukowczyk[1]*. Informacja ta nie jest zgodna z prawdą. Analizując dzieje rodziny Lemańskich, stwierdzam po raz kolejny, że A. Boniecki mylił się w swoim opisie*[2]*. Jan Szymon Lemański pochodził z warszawskiej rodziny rzemieślniczej. Nie był szlachcicem i nie miał związku z rodziną Lemańskich herbu Bukowczyk.*

Jan Szymon Lemański (ur. ok. 1788 w Warszawie, zm. 26 listopada 1863 w Suliszewie) – rzemieślnik warszawski, dziedzic Suliszewa od lat trzydziestych XIX w.

Jan Szymon Lemański urodził się w Warszawie ok. 1788 roku. Jego chrzest zapisano w księgach parafii św. Krzyża. Był synem warszawskiego fryzjera Antoniego Lemańskiego i Zofii z domu Orczak. Jego ojciec w 1809 roku miał problemy z prawem[3]. Jan Szymon Lemański został malarzem pokojowym. Był nim już w dniu ślubu z panną Magdaleną Wróblewską, córką lakiernika Marcina i Katarzyny z domu Weys. Ślub odbył się 20 października 1814 roku i został zapisany w aktach stanu cywilnego Cyrkułu VI w Warszawie[4]. Pan młody mieszkał przy Krakowskim Przedmieście pod numerem 394. Profesję Jana Lemańskiego potwierdzono w Przewodniku Warszawskim[5]. Magdalena z Wróblewskich zmarła 18 lutego 1823 roku[6]. Małżonkowie mieszkali wówczas przy Nowym Świecie, pod numerem 1285**.**

Jan Lemański w czasie powstania listopadowego był dowódcą oddziału pospolitego ruszenia. Władze carskie, w ramach represji popowstaniowych, skonfiskowały należący do niego folwark Suliszew[7]. Być może nie w pełni, gdyż w dn. 4 marca 1832 roku Jan Szymon Lemański – nadal, jako dziedzic Suliszewa – ożenił się po raz drugi. Były mąż zmarłej w Warszawie Magdaleny z Wróblewskich, zawarł związek małżeński z Felicysymą (Felicjaną) Antoniną z Wyrozimskich, wdową po Antonim Rüflingu, Ślub został zawarty w kościele parafialnym w Rawie[8]. Według aktu ślubu panna młoda urodziła się na Pradze i była córką Kazimierza i Franciszki. Małżonkowie nie mieli dzieci. Druga żona Jana zmarła w Suliszewie 8 października 1850 roku. Miała 58 lat[9]. Została pochowana na cmentarzu w Starej Rawie. Na jej grobie małżonek postawił żeliwny grobowiec z inskrypcją, zachowany do dnia dzisiejszego[10].

---

[1] Adam Boniecki, *Herbarz polski*, t. 14, Warszawa-Kraków 1911, s. 75-76.
[2] M. Formanowicz, *Wielkopolskie korzenie Lemańskich herbu Bukowczyk*, [w:] "Rocznik Wielkopolskiego Towarzystwa Genealogicznego »Gniazdo«", Poznań 2014, s. 67.
[3] „Gazeta Warszawska" 1809, nr 18, s. 330.
[4] Akt ślubu, APW, Akta stanu cywilnego gminy (cyrkułu) VII m. Warszawy, zespół 189/D, jednostka 119, s. 282, poz. 207/1814.
[5] *Przewodnik Warszawski*, Warszawa 1827, s. 20 ; *Przewodnik Warszawski*, Warszawa 1829, s. 22.
[6] Akt zgonu, APW, Akta stanu cywilnego gminy warszawskiej VI cyrkułu, Zespół 72/188/0, Jednostka 86, s. 46, poz. 112/1823.
[7] J. Kaczkowski, *Konfiskaty na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim po powstaniach roku 1831 i 1863*, Warszawa 1918, s. 305.
[8] Akt ślubu, AP w Łodzi, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Starej Rawie, Zespół 1678/D, Jednostka 1832, s. 33v-34, poz. 20/1832.
[9] Akt zgonu. AP w Łodzi, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Starej Rawie Zespół: 1678/D, Jednostka: 1850, s. 25, poz. 64.
[10] Wpisany do rejestru zabytków.

Inskrypcja na grobowcu
Felicysymy z Wyrozimskich
Lemańskiej

FELICYSSYMIE
Z WYROZIEMSKICH
LEMAŃSKIEY
KTÓRA PRZEŻYWSZY
LAT 58 UMARŁA DNIA
8 PAŹDZIERNIKA 1850 R
MĄŻ TĘ PAMIĄTKĘ POŚWIĘCA

Fot. A. Świątkowski
Zdjęcie ze strony: http://www.kajaki-rawka.com/stara-rawa/

W 1843 roku Jan Lemański został członkiem Rady Opiekuńczej powiatu rawskiego. Celem tej instytucji było zarządzanie wszelkimi szpitalami, domami schronień i przytułkami oraz wszelkimi zakładami dobroczynnymi istniejącymi w powiecie[11]. W późniejszych latach zasiadał w prezydium tej organizacji[12,13].

Jan Szymon Lemański zmarł w Rawie 26 listopada 1863 roku. Był „bezdzietnym wdowcem urodzonym w Warszawie", a przy tym „dziedzicem Suliszewa z przyległościami". Miał 76 lat[14]. W „Kurjerze Warszawskim" znalazła się informacja o jego zgonie i pochówku[15];

Dnia 26 z. m., przeniósł się do wieczności w m. Rawie ś. p. Jan *Lemański*, w wieku lat 72, Dziedzic dóbr Suliszewa w Pow: Rawskim. Familja traci jedynego Opiekuna, Obywatele dobrego sąsiada, a włościanie dobroczyńcę, który ich wspierał w nieszczęściach. Pogrążeni w żalu licznie się zgromadzili dla oddania ostatniej posługi przy przeniesieniu zwłok do grobu familijnego w Starej Rawie, gdzie pochowane zostały.

[11] „Kurjer Warszawski" 1843, nr 252, s. 1. „Kurjer Warszawski" 1844, nr 49, s. 2.
[12] „Kurjer Warszawski" 1861, nr 6, s. 2.
[13] J. Fijałek, *Instytucje pomocy materialno-zdrowontnej w Łodzi i okregu łódzkim; wiek XIX do roku 1870*, Wrocław 1962, s. 141.
[14] Akt zgonu, AP w Łodzi, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Starej Rawie, Zespół 1678/D, poz. 230/1863.
[15] „Kurjer Warszawski" 1863.12.05, nr 279, s. 1.